

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felolós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepe napok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 176. szám.

-199

Péntek, augusztus 1.

Egy klasszikus tanu.

— Politikai munkatársunktól. —

B u d a p e s t, aug. 1.

Választási küzdelmek után megszo-
kott jelenség, hogy a kisebbségben maradt
párt kigyót-békát kiált a győztes ellen-
felére, megvádolván azt a visszaéléseknek
minden nemévé, hogy ekként az ered-
ményt olybá tüntesse föl, mint ami egyál-
talanban nem fedi a közhangulatot. Leg-
kevésbé sem meglepő, hogy a függetlenségi
párt a berettyóújfalusi kudarc után is
igénybe veszi a taktikának ezt a kopott
eszközét. Annál érdekesebb azonban, hogy
a kisebbségben maradt ellenzék a valódi
okot is jól látja, sőt beismeri, hogy csupán
saját magának tehet szemrehányást a si-
kertelenség miatt.

Az „Egyetértés“, ez a Károlyi Mihály
grófhhoz közelálló lap önként jelentkezik
a függetlenségi pártnak önmaga ellen el-
követett mulasztásait bizonyító tanunak
s a berettyóújfalusi választás kimenetelei-
ről elmélkedvén, a nyilvánosság ítélőszéke
előtt arról tesz vallomást, hogy a „függet-
lenségi párt vezérkara távol tartotta ma-
gát a választási harcától.“ Az említett ujság
élesen szemére lobbantja ezt a közömbös-
séget, nembánomságát a függetlenségi
pártnak és maró gunynyal kérde tőle, hogy
hol volt a küzdelmek idején, hogy elfá-
radt-e talán, hogy az egész téli és tavaszi
munkátlanágtól fáradt-e el vajjon? És
meg is felel erre az Egyetértés azzal a
kategórikus megállapítással, hogy „a par-
lamenti tevékenység a függetlenségi pár-
tot ki nem merithette.“

Ez bizonyos. Ebben igaza van az
Egyetértésnek. A tanuvallomásnak a
tényre vonatkozó részét valóban fogadja
el a közvélemény, de már a tényből való

következtetést nem bizza a tanura, hanem
maga vonja le. A helyes következtetés
pedig úgy hangzik, hogy ha a Károlyi Mi-
hályhoz közelálló lap keserű kifakadáso-
kat lát helyénvalónak a függetlenségi
vezérkar nemtörődömsége és távolmara-
dása miatt, akkor semmiesetre sem őszinte
s nem jogos az a panasz, amely a választás
eredményét állítólagos munkapárti vissza-
élések terhére szeretné írni.

De a közvélemény a klasszikus tanu-
vallomásból egyéb következtetéseket is
levon. Megállapítja ugyanis, hogy a füg-
getlenségi vezérkar és egész pártközönye
tulajdonképpen esüggetség, melyet a
vezérek szakadatlan láncolata nagyon is
érthetővé tesz. Eszerint a vezérkar és a
párt nem közösleges hanyagságból nem
fejtett ki nagyobb tevékenységet a be-
rettyóújfalusi választáson, mint amelyet
kifejtett, hanem abból a meggyőződésből,
hogy ugyanis hiábavaló lenne minden küz-
delem. Az ellenzék immár nem bizik ön-
magában, mint a sokszor megvert hadse-
reg, vagy mint az a hadsereg, amely ut-
vesztőbe jutott a saját terepén. Az ellen-
zéknek nincs komoly, reális programja,
olyan, amelyért lelkesedni, amelyért teljes
odaadással fáradozni, agitálni tudna s
ugyan miért törje magát oly zászló alatt,
amelynek egyik oldalán 48, a másik felére
67 van írva s oly közvetlen célért, amelyet
vajmi könnyű elérni, de amely mindössze
abban áll, hogy „nem veszünk részt a
parlament munkájában.“

A közvélemény ezek után úgy hozza
meg a maga ítéletét, hogy a függetlenségi
párt berettyóújfalusi vereségében része
van ugyan a párt mulasztásának is, amit
ő maga beismer, de egészben véve a leg-
főbb ok az, hogy az ellenzék elhibázott és
vétkes taktikája következtében ma nép-

szertlen s épp oly rohamosan veszt el
a talajt lába alól, mint amely rohamosan
hódítja meg a nemzeti munkapárt az egész
országot. Ennek az irányzatnak a felisme-
rése sir ki az Egyetértés tanuvallomásá-
ból is. Ha pedig így áll a dolog, ugyan mi
értéke, mi ereje van akkor a munkapárt
állítólagos visszaélései miatt való vádnak?

HIREK.

Nyárutó.

— Augusztusi sirató. —

— aug. 1.

A mai nappal ránk köszöntött augusz-
tus hónapja, amelyet a régi kalendáriumok
nyárutónak neveznek.

A napsütéses lángoló nyarak imádói
ezt valamikor esőndes rezignációval fo-
gadták, míg a verejtékező emberek titok-
ban örömmel köszöntötték, hogy most
már nemsokára vége lesz a fullasztó for-
róságnak s elkövetkezik az őszi derű eny-
hesége.

Hol vannak most ezek az idők? Hol
van most a gyümölcsérlelő nyár tüze,
amely a gyümölcsöket szép pirosra, az em-
bereket szép barnára sütötte? Hol vannak
a lenge nyári ruhák, amelyekben envelegve
bujkált a nyári szellő?

Hire sines mindenek. A gyümölcs alig
érik be s úgy fonnyad félig éretlenül a
fákon, az embereknek fehér téli színük
van s a lenge nyári ruhák a mesék birod-
almába tartoznak.

A nap, amely máskor forrón tüzött
fejünkre, most bágyadtan néz le ránk a
barna felhőkárpitok mögöl, amelyek egyre

Vörös leány.

— Artista-történet. —

A hat cirkuszi csillag nevetgélve, paj-
zánkodva készült az előadásra — a színlap
szerint Snowy Girls volt a közös nevük.
Karcu, gyermeteg növésű angol lányok
voltak mind. Szemük ragyogott, az arcuk
piroslott a gondtalanságtól és a festéktől.

Az öltöző nagy tükre előtt Li Jenkins,
cirkuszi néven a vörös Li pirosította ma-
gát. Igazi ir szépség volt, a haja sötét-
vörös, a szeme ragyogó, arca — ha nem
volt befestve — finom fehér. Gyönyörű
drága orchideák övezték a nagy tükröt.
Mert a vörös Li ünnepezt szépsége volt a
világ minden nagyobb városának, körül
is hódolták virágokkal, fejedelmi ajándé-
kokkal és ajánlatokkal mindenütt, ahol
csak megfordult társulatával. A nyakán
csillogó kétsoros igazgyöngyök magában
vagyont ért.

Az ajtó félig nyitva volt. Odakint
nagyban készülődtek a jelenésre. Egyik-
másik izomgyakorlatokat végez. Egy szí-
kár, hatalmas férfi bámulatos erővel dob
ki valami nagy vasgolyót, halvány, vona-
lazott arca kivörösödik a megerőltetéstől.
Leonard Andrewsnek hívták. A lányok
éretlen tréfákkal boszantották a mindig
komoly atléta. Ajkait összeszorította. A
magába fojtott gyűlölet és elkeseredés az
arcára rajzolódott. Öregnek, meggörnyedt-
nek látszott e pillanatban az erős férfi.
Az igazi artista megvetésével fordult min-
dig e fiatal lányokkal szemben, akik sem-
mit sem dolgoztak, hanem huzták az óriási
fizetést azért a haszontalan, semmi tánc-
ért meg énekért.

Az atléta és a vörös Li szemei talál-
koztak. A leány hidegen, közönyösen
mérte végig a férfit, akinek szemében vad
szenvedély lángolt. Ismerték egymást jól
mindketten.

Évekkel ezelőtt Leonard Andrews
valóságos éltető csillaga és dicsősége volt
ennek a vándorcirkusznak. Ő vette magá-
hoz a kis vörös Lit, a szegény, elhagyott,
kiéhezett fiatal leányt, miután a meg-
szívű erős ember megszánta őt London
egy nyomortanyáján. Mindig az oldalán
volt a serdülő, gyönyörű leányka, ő védte
meg a cirkusz nyerségei és útlegei ellen.

Nagyot sóhajtott most Leonard. Mily
izgatón szép volt már akkor is az elha-
gyatottságában. Éhezett volna, agyonfá-
zott volna, ha nincs Leonard, aki állan-
dóan vigyázott reá, mintha tulajdon
gyermeké lett volna. Megvonta szájától
a nyomoruságos idők utolsó falatját és a
kis vörös leánynak adta. Emellett állan-
dóan megelégedett volt, megelégedetté
tették a leány ölelő karjai és hálás, sokat-
mondó szavai: „Leonard! Drága Leonar-
dom!“

Az élet igazságtalanságai és bizarr-
ságai kettészakították őket egymástól;
kettészakította őket az artista-élet, amely
nem ismer pihenést vagy nyugalmat s
éhezve, fázva, sirva, nevetve komédiázza
végig a világot. A vörös Linek fölvitte
Isten a dolgát. Az ő nevére büszke volt a
cirkusz, eljelentéktelenedett a leány mel-
lett. Az öregedés is ott lábatlankodott a
jelene előtt. Elfordult a kacér, szemtelen
leányoktól. Nem szerette hallgatni a
leánynevetést.

A leányok öltözködtek, Pántlikás, sza-

lagos trikóruhájukat cicomázták; rózsák-
kal díszítették szőke vagy beszökített ha-
jukat; diskurálgattak, enekelgettek, va-
lami kupléfélélt dudolgattak. Newyorkban
vagy Szentpéterváron hallották... Ked-
vesek voltak, könnyelműek és felületsek,
aminők a nyomorból kiszakadt leányok
lenni szoktak.

Li Jenkins a tükörbe nézett. Nagyon
jól tudta magáról, hogy szép. Szemei vil-
logtak, fogai fehérlettek. Elábrándozott.
A tükörbe bámult, az arcába, a szépsé-
gébe, a jövőjébe, amely mögött a mindig
tünekedő nyomormult állott; Leonard...
A leány összeszorította ajkait... Meg-
átkozta ezt az ábrándozást... De hiszen
Leonardnak éreznie kell, hogy nem valók
már egymáshoz. Az igazságtalanság érzete
nem bántotta, nem indították meg azok a
mélységes kínok, amiket jöltevéjének
okozott.

Leonard! Ő volt a vörös Li gyermek-
kora, a szegénysége, a múltja. Megborzon-
gott, ha arra gondolt. Eszébe jutott a
szülői ház London nyugati sikatorai kö-
zött. Atyja ir származásu dokkmunkás
volt; mindig részegeskedett, gyermekei
állandóan féltek tőle; kenyeret sohasem
hozott számukra, annál több ütlegel.
Anyjuk félig agyonéhezett, elvékonyult
koraöreg asszony volt. A kétségbeesett
buta letargia őt is az alkohol karjaiba
dobta. Hányszor kellett a meleg lakóhelyet
nélkülözniök! Hány hideg éjszakán kellett
a Themse hidja alatt összekuporodniok.
Mindennek vége lett akkor, midőn a cir-
kuszhöz jutott.

Leonard!

A vörös szépség megborzongott. Miért
is nem megy már el? Szegényt nagyon

ontják a hideg esőt, míg körülöttünk az enyhe nyári szellő helyett metsző szél sivit.

Elmult a két nyári hónap, nyár nélkül. Most itt az utolsó s amint borongósan, hüvösen ránk köszönt, még kevesebb jóval biztat. Fázósan, borzongva járunkkelünk s már nem remélünk semmit. Csöndes sorvadással várjuk az enyészetet, amely meg sem ujhodott az idén s a természet csak mímelte az ébredést. A forró, lobogó lángok halványan pislogtak s a nyár nagy tüzesóvái helyett apró, színtelen hideg mécsék égtek, amelyek mellett hideg verejték hullott rólunk.

Es most itt a nyárutóban várjuk a véget, a pusztulást, a sötétséget, amely az egész esztendőn át kísért bennünket, anélkül, hogy egy percre is megpihenhettünk volna a nyári csillogásban, amely elnyomja, lenyűgözi sokszor az embert, de amely átfütött bennünket tüzzel, étellel.

A nyárutóban is hidegen, közömbösen néz le ránk a nap s így kísért el bennünket tovább a téli zordonságba. Már nem gyújt forró indulatokat, lángoló vágyakozásokat bennünk, hanem csak elernyedés, lemondást és ezzel a színtelen, élettelen szürkeséggel bucsuzunk a nyártól, az étlettől, a nagy lángoktól, amelyben az idén nem volt semmi részünk.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Augusztus 1.

Barométer sülyed 749.7. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 16.4 C°. Hőmérséklet: maximum jul. 31-én 24.2 C°, min. ma reggel 10.5 C°. Csapadék — Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség SW4. Jólátat a következő 24 órára: Enyhe, délen, keleten sok helyütt esapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; esapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűrtősfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend 8 = nagy vihar.

kinozta a vad, hűséges viszonzatlan szerelem.

A rendező esengetyüje megszólalt.

A hat „Snowy Girls” könnyedén felszökdel a színpad lépcsőjén. Ők következtek. Li is készen állott a jelenésre. A kullisszák mögött találkozott Leonarddal. Az izmos ember megragadja a leány csuklóját.

— Hagyj el! — kéri szinte parancsolólag a leány. — Ne bánts, minékünk már egymáshoz semmi közünk nincs.

— Mindent nekem köszönhetsz! — könyörgött a férfi a szinte fuldokló fájdalom hangján. — En tettelek nagygyá! Miért? Miért hagysz el?!

A nő kiméltlenül nevetett:

— En nagygyá lettem, de te maradtál a régi, nyomoruságos artista.

A férfi összerázkódott. Felemelte karját, hogy reá sujtson. Szemeik találkoztak. A londoni Slumból kiragadott éhező kis leány szemei voltak azok megint. Az erős férfi karjai lehanyatlottak.

— Menj! — mondta neki fájdalmas lemondással. — Mi nekünk egymáshoz semmi közünk nincs.

Öt perccel később már a Snowy Girls között táncolt a vörös Li, a varieté királynője.

Leonard tekintete még egyszer ráta- padt a táncoló leány karesu alakjára, fehér arcára, tűzszínű hajára.

Aztán nehéz, komor léptekkel kiment az irodába, hogy felbontsa az évtizedek óta fennálló szerződést. Ebben az elhatározásban benne volt egy élet minden elke- seredettsége és fájdalma.

M. Holma.

— **A bíróság köréből.** A király a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Pataky László nagybecskereki kir. törvényszéki jegyzőt az óbecsei kir. járás-bírósághoz albiróvá kinevezte.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Wagnan Albert perjamosi áll. polgári iskolai helyettes tanárt a resiczabányai polgári iskolához segédtanárrá, Zárics Ilona okleveles tanítónőt pedig az antalfalvai, volt határ-őrvidéki községi elemi iskolához rendes tanítónővé kinevezte.

— **Megerősítés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Rajkovic Zsiván árkodi, volt határőrvidéki községi elemi iskolai tanítót állásában megerősítette.

— **A nagybecskereki Nimródok.** A most következő augusztussal véget ér erdőkön, mezőkön a vadak békéje s a vadász-sereg hagyományos hévvel üzi, hajtja őket. A vadászathoz persze engedély kell, amelyet vadászjegy képeben a hatóság állít ki. Nagybecskereken meglehetősen számmal vannak a Nimródok s eddig a következők váltották ki vadászjegyüket:

Dr. Vinczehidy Ernő m. főjegyző, Grósz Géza takarékpénztári ügyv. igazgató, Struss Szerafin bankfőnök, Grandjean Andor bankhivatalnok, Demkó Vidor bankpénztáros, dr. Magyar Károly törvényszéki orvos, Kovács Endre főgimn. tanár, Naszke Károly vár. alszámvevő, Losonezy Lehel gyógyszerész, Wégling Szilárd vár. járlatbiztos, Lukits Lyubomir magánzó, Keszler Ferenc nyug. honv. alezredes, Küffer Károly fogyasztási felügyelő, Fejess Kálmán kir. segédtaufelügyelő, Bakalovich Plato megyei iroda-igazgató, Bronts Miklós tornatanár, Ambrózy László kir. telekkönyvezető, Jára József vár. irnok, Vinczehidy Miklós főgimn. tanuló, Vuesskoracski Milivoj gazdálkodó, Stefanevics Bogolyub kereskedő-szegéd, Kuruesky György gazdálkodó és Milya Nika gazdálkodó.

— **Hamis kolerahír Nagybecskerekről.** Egyes fővárosi lapok ma a kolozsvári bakteriológiai intézet igazgatójának azt az állítólagos nyilatkozatát közlik, hogy a kolozsvári bakteriológiai intézet Nagybecskerekről is kapott vizsgálendő anyagot, amennyiben itt egy Ritter Jakab nevű katona koleragyanus tünetek között meghalt.

Konstatáljuk, hogy ez a híresztelés nem felel meg a valóságnak, mert Nagybecskereken senki sem halt meg kolera-gyanus tünetek között. A tényállás az, hogy néhány nappal ezelőtt Ritter Jakab nevű 22 éves közöshadseregbeli közlegény koleragyanus tünetek között megbetegedett. Bár tudták róla, hogy az előző nap a gyomrát rontotta el, de azért a hatóság rögtön elszállította a járványkórházba s egyben ürülékét elküldötte a kolozsvári bakteriológiai intézetnek. A katona azonban már néhány óra múlva jobban lett s azóta makkegészséges. A bakteriológiai vizsgálat eredményéig a katonát mégis a járványkórházban tartották. Ma azután megérkezett a kolozsvári bakteriológiai intézet értesítése a vizsgálatról, amely szerint Ritter Jakabnál nyom a sincs a kolerának. Ritter Jakabot ennek folytán ma visszabocsátották a katonáékhoz.

— **A fékező halála.** Lugosról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt tegnap a krassószörénymegyei Kurtya községben. Popeszkú György 27 éves iparvasuti fékező a Schwarz Testvérek erdei üzemében állott munkában. A magas fekvésű hegyről két fatönkkel megrakott iparvasuti kocsit indított, de fékező nem tudott, a kocsik tehát rohamosan indultak lefelé. A szerencsétlen munkás félt a bekövetkezendő balesettől s leugrott a robogó kocsiról, de oly szerencsétlenül, hogy a második kocsit alá került, mely halálra gázolta Popeszkú Györgyöt.

— **Menetjegykedvezmény az arad-esanádi vasutakon.** Az aradi és esanádi egyesült vasutak igazgatósága a vonalaira engedélyezett menetkedvezmények újabb szabályozása folytán az általános menet-

kedvezményt kiterjesztette összes menetrendszerű személyszállító vonataira olyképp, hogy a díjszabás szerinti menetdíjből 33% kedvezményt engedélyez. Ennek folytán az országgyűlési képviselői egyesített és egységes rendőri utazási igazolványok tulajdonosai a gyorsmotorvonat I. osztályában egy egész II. osztályu — és a II. osztályban egy fél I. osztályu gyorsmotorvonatu, — a személy- és helyi motorvonatokon az I. osztályban egy egész II. osztályu, — a II. osztályban egy fél I. osztályu, — a III. osztályban pedig egy fél II. osztályu személy- vagy helyi motorvonatra érvényes menetjegy váltása mellett utazhatnak.

— **Abbaziából** írják lapunknak, hogy ott a fürdőszézon, tekintettel a Tátrában s az Alpeseben uralkodó állandó hűvös és esős időjárásra, igen élénk. A meleg és állandóan kedvező időjárás mind újabb üdülőket vonz a tengerpartra. Különösen előkelő magyar közönség van dr. Mahler szanatóriumában, melynek mintaszerű berendezése közzismert. A szanatóriumot központi fekvése s a tengerre nyuló nagy parkja előkelő nyári tartózkodási helylyé teszi.

— **Agyonütötte a sin.** Mint Orsováról jelentik, Trifu József orvosai hajógyári munkás sínhordás közben elcsuszott és a sin oly erővel vágódott a munkás fejéhez, hogy a munkás rövid kintlódás után meghalt.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 óráig este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 6 óráig este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtészeki épületben. Nyitva naponként délután 3 óráig 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki főkjá minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Eilmer-féle helyiségben d. n. 3—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnének.

Aug. 30. Közig. bizottság ülése.

Irodalom.

(*) **Szegény magyar nép!** Az ország-szerzte pusztító árvizek s a nyomokban feltámadó nyomor és szenvedés megszólaltatja a költőt is: Benedek Elek lantján bánatos, szomorú ének esendül meg s nemzeti csapás láttára. A hatásos szép vers Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermekklapja, a Jó Pajtás, legújabb július 27-iki számában jelent meg s bizonyára nagy hatása lesz az ifjú olvasókra. Ugyanabba a számba Szabóné Nogáll Janka írt elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Misi és Feri című pompás gyermekregényét, Schöpflin Aladár érdekes cikket ír. Elek nagyapó kedves mesét mond, Endrődi Béla szép képet rajzolt s kis verset is írt hozzá, Altai Margit újfajta játékra tanítja a kis olvasókat, Rudnyánszky Gyula verssel kedveskedik nekik, Zsigabácsi mulatságos mókát mond el, Rákosi Viktor folytatja regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a számba gazdag tartalmát.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, ilusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425—x.11

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

A béketárgyalások. — Románia és Bulgária. — Orosz katonai akció Törökország ellen. — A tőzsde.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balkáni államok háborúskodása most háttérbe kezd szorulni s Oroszországnak Törökország ellen való katonai akciója izgatja az európai diplomáciát. Minden jel arra vall, hogy Oroszország a többi hatalom beleegyezésével fegyveresen föllép Törökország ellen s az erre vonatkozó tárgyalások döntő stádiumban vannak. Egyebekben a balkáni harcra a fegyverszünet értelmében pihennek a fegyverek s Bukarestben folynak a béketárgyalások, de ezek is igen lassan haladnak előre.

Mai jelentéseink a következők:

A béketárgyalások. — Románia és Bulgária.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: Ma délelőtt tartott tárgyaláson a román miniszterelnök előterjesztette javaslatait a bolgár delegátusoknak. Ezek szerint Románia föltételei a következők: 1. Bulgáriának le kell bontania az összes határerődítményeket. 2. Garanciát kell nyújtania, hogy a Macedóniában élő kucó-oláhoknak szabad vallásgyakorlata lesz s a bolgárokkal egyenlő jogokat élveznek. 3. Románia békekötésével együttesen békét kell kötnie Bulgáriának a többi balkánállamokkal is.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: Tegnap délelőtt a román és bolgár delegátusok a belügyminiszteriumban a pénzügyminiszter elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen a Románia és Bulgária közti függő kérdéseket tárgyalták. Miután azonban a bolgár delegátusok az új Dobrudza-határ miatt kifogást emeltek, a tárgyalásokat mára halasztották.

Oroszország katonai akciója Törökország ellen.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Összes jelentések szerint Oroszország teljesen készen áll a Törökország elleni katonai akcióra, amely a jövő hétre várható.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Giers bécsi orosz nagykövet megszakítva marienbadi fürdőzését, ma délelőtt Bécsbe érkezett s délelőtt fölkereste Berchtold gróf külügyminisztert, akivel Oroszország katonai akciójáról tárgyalt.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Németország hivatalosan tudatta Oroszországgal, hogy három föltétel alatt nem ellenzi Oroszország katonai akcióját Törökország ellen. A föltételek a következők: 1. Az orosz csapatok csak európai török területet szállhatnak meg. 2. Az akció megkezdése előzetesen bejelentendő a többi hatalmaknak. 3. A török területek megszállása csak ideiglenes lehet.

A tőzsde.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 817.25, Osztrák Hitel 620, Koronajáradék 81.20,

Jelzáloghitelbank 412.50, Leszámitoló Bank 505, Hazai Bank 277.50, Magyar Bank 537, Rimamurányi 688, Salgótarjáni 755, Közuti Vasut 636, Villamos Vasut 355.50.

A horvát kérdés.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Zagrábból sürgönyzik, Skerlecz Iván báró királyi biztos ma és holnap folytatja az egyezkedő tárgyalásokat a pártokkal. Mára a mérsékelt Frank-párt vezetőit hívta meg tanácskozásra. A tanácskozások után a királyi biztos Budapestre utazik s beszámol a miniszterelnöknek a tárgyalások eredményéről.

A közigazgatás államosítása.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Báró Perényi Zsigmond belügyi államtitkár egy újságíró előtt a közigazgatás államosításáról szólva kijelentette, hogy a törvényhatóságok autonómiáját egyáltalán nem veszik el, sőt több irányban fejleszteni fogják. Megcáfolta továbbá azt a híresztelést, hogy a törvényhatóságokat felirati joguktól megfosztanák. A törvényhatóságok felirati joga ugy politikai mint közigazgatási dolgokban érintetlen marad. Kijelentette még az államtitkár, hogy a kormányának gondoskodása tárgyát képezi a tisztviselők fegyelmi törvényének revíziója.

Tisza István gróf hódmezővásárhelyi diszpolgársága.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) Több ellenzéki törvényhatósági bizottsági tag megfélebbezte Hódmezővásárhelynek azt a határozatát, amelylyel Tisza István gróf miniszterelnököt diszpolgárává választotta. A belügyminiszter ma döntött a felebbezés fölött s azt elutasította.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonkint.)

Buza (októberre)	11.47
Buza (1914. áprilisra)	11.99
Rozs (októberre)	8.99
Zab (októberre)	8.25
Tengeri (augusztusra)	8.04
Tengeri (szeptemberre)	8.08
Tengeri (1914. májusra)	7.40

Padé község előljáróságától.

1387—913. szám. 486—3.3

Hirdetmény.

Padé község előljárósága közhírré teszi, miszerint a Padé község határában, mint pedig a Padé község mint uradalom birtokán üzendő vadászati jog 1913. évi augusztus hó 17-től számítandó 6 egymásután következő évre folyó évi augusztus hó 17-én délelőtt 9 órakor Padé községhezánál tartandó nyílt árverésen haszonbérbe adni fog

Padén, 1913. évi július hó 28-án.

Padé község.

Irodahelyiség
a fő-utczán
azonnal kiadó!

Gövebb felvilágosítást ad:
A HUNGÁRIA általános biztosító r.-t. torontalmegyei főügynöksége Nagybecskereken. Szerb egyházpalota.

501—31

Cséplést
elvállal részért

487—2.2

Stribrny Kálmán, Pancsova
Stancsics-utca 5.

Torontályülvész község előljáróitól.
20—913. kgy. szám. 472—3.3

Hirdetmény.

Közhírré tételik, hogy Torontályülvész község kb. 3000 holdnyi határában gyakorlándó vadászati jog egymásután 6 évre, vagyis 1914. január 1-étől 1919. december 31-ig terjedő időre bérbe fog adni s az árverés határideje 1913. évi augusztus hó 23. napjának délelőtt 9 órájára tüzetett ki.

Kikiáltási ár 100 korona, bánatpénz 60 korona, mely utóbbi az utolsó évi részletbe beszámíttatik.

Egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a községi irodában tekinthetők meg.

Torontályülvész, 1913. évi július hó 23-án.

Fleischer Gyula,
jegyző.

András Géza,
bíró.

1159. Bvk. 1913. sz.

489—1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 1458. számú végzése folytán Kampler Albert felsőitebei lakos javára 880 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi július hó 10-ik napján lefoglalt és 1000 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken, a törvényház földszinti 25. sz. árverési termében leendő megtartására határidőül 1913. évi augusztus hó 13. (tizenhárom) napjának délelőtt 9 óra kitűztik, az 1913. évi V. 1458. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 10 darab részvény.

Nagybecskereken, 1913. évi július hó 28. napján.

Kiss, kir. bir. végrehajtó.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.
6248—913. szám. 482—3.3

Pályázati hirdetmény.

Jankahid nagyközségnél megüresedett községi írnok-végrehajtói állásra pályázat hirdetetik.

Az állás javadalmazása évi 800 korona. Pályázati kérvények sajátkezűleg írva, működési bizonyítvánnyal felszerelve hozzám 1913. évi augusztus hó 20-ig beadandók. A választás napját később fogom kitűzni.

Nagybecskerek, 1913. évi július hó 28-án.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1913. évi május hó 1. napjától.

É R K E Z I K.	
Nagybeoskereki pályaudvarra.	
Temesvár—Versec—Zombolyáról délelőtt . .	9.28
Pancsováról délután	7.04
Budapest—Szegedről reggel	6.20
Budapest—Szegedről délután	3.15
Szegedről délelőtt	9.34
Szegedről este	7.19
Budapest—Nagykikindáról este	9.21
Szécsányból este	6.40
Szegedről délután	4.50
Nagybeoskerekek-bégap. pályaudvarra.	
Zsomb.—Versec—Alibunár—Temesvárról este	8.16
Módosról reggel	6.56
Pancsováról reggel	8.28
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Szécsányból este	6.27

I N D U L.	
Nagybeoskereki pályaudvarról.	
Pancsovára délelőtt	8.10
Pancsovára este	5.40
Szeged—Budapestre reggel	7.20
Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Szeged—Budapestre este	7.27
Szegedre délután	1.17
Szeged—Nagykikinda—Budapestre reggel . .	6.21
Karlovára délelőtt	10.00

Nagybeoskerekek-bégap. pályaudvarról.	
Zsombolya—Temesvár—Versecre délután . .	4.20
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel	3.33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25
Módosra reggel	6.56
Zsombolyára délelőtt	10.59

Farkasd község előljáróságától. 490—913. kig. szám. 492—3.2

Hirdetmény.

Közírá tetszük, hogy Farkasdon a régi iskolaépületnek óvoda és tanítói lakás céljaira való átépítése, valamint ezen épülethez tartozó, újonnan építendő melléképületek felépítésére szükséges munkálatok kivételének biztosítása céljából folyó évi augusztus hó 9-én d. e. 11 órakor Farkasd községében zárt ajánlati versenytárgyalást tartunk.

A versenyezni óhajtókat felhívjuk, hogy fenti munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűtetett napon d. e. 11 óráig alulírott előljárósághoz annyi- val inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezetteket figyelembe nem vesszük.

Az építési költségek 5201 K 42 fillérrel vannak előírányozva, mely összeg 5%-ka az ajánlathoz bántépénz gyanánt esatolandó.

Az árleengedés, illetve felemelés százalékokban számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó tervek, költségelírányzat és feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Farkasd, 1913. július 25.

Községi előljáróság.

A csenei járás főszolgabirójától. 3267—913. szám. 494—3.1

Pályázati hirdetmény.

A Torontálmegye csenei járásához tartozó Csene községben üresedésben levő községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900:XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabirósághoz a f. év augusztus havának 20. napjáig benyujtsák, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása évi 1200 korona fizetés, 240 korona lakásbér és 5 évenként 4 izben ismétlődő 100 korona korpótlék.

Csene, 1913. július 29.

Ifj. Tullies György, főszolgabíró.

2377—913. sz. 496—1.1

Pályázati hirdetmény.

Temesvármegye kevevárai járás Homokos községben helyettesítés útján betöltendő rendszeresített községi segédjegyzői állásra.

Javadalom: 1000 korona fizetés és 240 korona lakbér. Szorgalom és megbízhatóság esetére kilátás 300 korona drágasági pótlékra és megválasztásra. Csak okleveles, józan életű, nőtlen egyének pályázhatnak. A német, szerb és román nyelvek tudása kívánatos. Oklevél és egyéb okmányokkal felszerelt ajánlatok Homokos község előljárósága részére Homokosra küldendők. Az állás azonnal elfogalható.

Homokoson, 1913 július hó 28.

Az előljáróság.

982. Bvk. 1913. sz. 500—1

Árverési hirdetmény.

A budapesti kir. törvényszék 1913. évi 62.633. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 846. sz. végzése folytán International Harvester Company javára 727 korona 30 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1913. évi május hó 10. napján lefoglalt és 1520 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendelvényén, annak Felsőtűtében 1. hsz. alatt leendő megtartására határidőül 1913. évi augusztus hó 26. napjának délelőtt 10 órája kitűztetik, az 1913. évi V. 846/3. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: gépek, lovak.

Az árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében még a következő foglaltatok részére is elrendeltetett:

Kamplér Albert 110 K. 50 f. és 326 K. 24 f.; littebei hitelszövetkezet 500 K.

Nagybecskereken, 1913. évi július hó 26. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

Tanuló

kellő iskolázottsággal felvétetik Bolesznyn Antal vaskereskedésében Nagybecskerek.

440—x 12

Kerületi munkásbizt. pénztár Nagybecskereken.

10740—913. szám. 488—3.3

Hirdetmény.

A nagybecskereki kerületi munkásbiztosító pénztárnál betöltendő napidíjas pénzbeszedői állásra pályázatot hirdetek.

Fizetés: 4 korona napidíj, mely minden hó 14-én és 30-án, illetve 31-én utólagosan fizetetik ki.

A pályázóktól megkívánatik a magyar, német, esetleg a szerb nyelv tudása. Az állást a kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatója kinevezés útján tölti be. A kinevezési tartozik állásának elfoglalása előtt biztosítékul 1000 (egyezer) korona óvadékot akár készpénzben, akár a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatal által óvadékul elfogadhatónak megjelölt érték-papírosok, kötvények stb. valamelyikében letétbe helyezni.

Az állás legkésőbb folyó évi augusztus hó 10-én elfoglalandó.

A születési és erkölcsi bizonyítványokkal felszerelt kérvényeket f. évi augusztus hó 6-ig a kerületi munkásbiztosító pénztár segédhivatalába a hivatalos órák alatt, naponta délelőtt 7—1 óráig kell benyújtani.

Nagybecskerek, 1913. évi július hó 25-én.

Godanyi Zoltán s. k., igazgató

A Váraljai-utca 3. számú házban azonnal kiadó az I-ső emeletes lakás mely áll 4 utcai, 2 udvari szobából és mellékhelyiségekből.

498—2.2

Közlelbbi megtudható

Kéler Ákosnál

Csenei járás főszolgabirójától.

3375—913. sz.

493—3.1

Pályázati hirdetmény.

A Torontálmegye csenei járásában Gyertyámos székhelyi megüresedett körállatorvosi állásra pályázatot hirdetek.

A kör községei: Gyertyámos, Berekszőnémeti, Kőcse, Nagyköcse, Kiszécsa, Nagyjécsa és Csatád.

Javadalmazás: a községek pénztárából előleges havi részletekben kiszolgáltató 1000 (egyezer) korona fizetés, Gyertyámos községtől a három országos vásárról 6—6 kor., Nagyköcse községtől a heti és országos állatvásárok ellátásáért szabad fuvaron kívül 100 (egyszáz) korona átalány, Gyertyámos községben a huszvizsgálati díjak.

A körállatorvos a községi apaállatokat ingyen tartozik gyógykezeltetni és beoltani. Magángyakorlatot a vármegyei szabályrendeletben meghatározott díjazás mellett szabadon folytathat.

A kör területén több uradalom van, melyek tekintélyes mellékjövedelmet nyújtanak.

Felhívom azon okleveles állatorvosokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám a f. év augusztus havának 20-ik napjáig benyujtsák, a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A megválasztandó állatorvos „A községi és körállatorvosok kötelelességeiről, javadalmazásáról és állomásaik szervezéséről” szóló új vármegyei szabályrendelet kormányhatósági jóváhagyása esetén minden kártérítés nélkül tölteni tartozik, hogy Csatád, Nagyjécsa és Kiszécsa községek a körből kiessenek, ezen községek helyébe pedig Papd és Klári községek a körhöz csatoltassanak.

Csene, 1913. évi július hó 28-án.

Ifj. Tullies György főszolgabíró.

Legfinomabb elszakíthatatlan francia

„MIMI“ férfi gummióvszer

1 tucat 2 K 50 f, 2 tucat 4 K 50 f, 3 tucat 6 K. Pénz előzetes beküldése mellett portó 30 fill. — Utánvétellel portó 74 fillér. Diszkrét szétküldés. 448—x 12

„HEZ“ Budapest, VIII. Losonci-utca 13. sz.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyeében.